

NORA
KOMMUN

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Antagen av fullmäktige den 16 december 1991, § 103.

Reviderad av fullmäktige den 23 september 2020, § 68

Dnr: ks2020-201

Policy/strategi/plan/reglemente
Riktlinjer
Regler/rutiner

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter (5 kap 5-7 §§ KL)

1 §

Fullmäktige har 35 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 11 § KL)

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på första sammanträdet för mandatperioden.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

3 §

Tills presidievalen har förrättats tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 §

Om ordföranden eller någon av de vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot. Valet gäller för resten av tjänstgöringstiden.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträdena samt hur de tillkännages (kungörs) (5 kap 12-13 §§ KL)

5 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde *minst* sju gånger per år. För varje år bestämmer fullmäktige datum och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, tillträder det nyvalda fullmäktige den 15 oktober.

Ålderspresidenten kallar till första sammanträdet enligt den sammanträde-plan fullmäktige föregående år fattat beslut om.

6 §

Extra sammanträde ska hållas om kommunstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

Begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med övriga presidiet.

7 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med övriga presidiet ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet.

Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

8 §

Fullmäktige sammanträder på Hagby Ängar. Ordföranden får efter samråd med övriga presidiet bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

9 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med övriga presidiet placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, om fullmäktige inte beslutar annat.

10 §

Fullmäktiges sammanträden ska kungöras på kommunens digitala anslagstavla minst en vecka före sammanträdet.

Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträdet minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgifter om tid och plats för sammanträdet samt vilka ärenden som ska behandlas.

Kallelsen skickas med post eller via e-post enligt överenskommelse.

Om ett ärende är så brådskande att det inte hinner tillkännages enligt 10 § ska uppgift om ärendet tillkännages på anslagstavlan senast vardagen närmast före sammanträdesdagen.

Mötestid för sammanträden och behandling av ärenden som inte hinns med inom mötestiden

(enligt fullmäktiges beslut 2019-12-11, § 128)

11 §

Mötestiden för fullmäktige är mellan 16.00 och 20.30 om inget annat meddelas. Om fullmäktige inte hinner behandla samtliga ärenden inom mötestiden flyttas kvarvarande ärenden till kommande sammanträden.

Fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde utfärdar ordföranden en kungörelse på vanligt sätt om att sammanträdet fortsätter.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver inte någon kungörelse utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

13 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med övriga presidiet och eventuellt kommunstyrelsens ordförande när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

14 §

Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör överlämnas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör överlämnas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 17-20 §§ KL)

15 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till det egna partiet. Partierna låter själva kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Ledamot eller ersättare som lämnar pågående sammanträde ska anmäla detta till presidiet.

16 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

17 §

Det som sagts om ledamot i 15 och 16 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har alltid företräde oberoende av turordning.

18 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

19 §

I början av varje sammanträde sker upprop enligt uppropsslistan. Genom uppropet fastställs vilka ledamöter som är närvarande och ersättare som tjänstgör samt icke tjänstgörande ersättare. Listan ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

Upprop sker också i början av varje sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare (5 kap 69 § KL)

20 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet på det sätt fullmäktige bestämt.

Sedan uppropet har skett enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärenden

21 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

22 §

Ordförande och vice ordförande i ett utskott, en nämnd eller gemensam nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordförande och vice ordförande i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordförande i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ordförande i styrelsen i sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

Ordförande i styrelsen eller annan nämnd i ett kommunalförbund, där kommunen är medlem, får delta i överläggning när fullmäktige behandlar svar på en interpellation eller fråga som berör kommunalförbundet.

23 §

Kommunens revisorer ska vid varje sammanträde ges möjlighet att lämna information om sin pågående verksamhet.

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Kommunens revisorer får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde för revisorerna ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

24 §

En förtroendevald som inte är ledamot men som det har riktats anmärkning mot, får delta i överläggningarna när fullmäktige i revisionsberättelsen behandlar den verksamhet som den förtroendevalda har ansvar för.

Ordförande och vice ordförande i en nämnd får delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen över verksamheten i den egna nämnden.

25 §

Om det behövs kallar ordföranden, efter samråd med övriga presidiet, ordförande och vice ordförande i nämnder och fullmäktigeberedningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om kommunen ingår i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden i samråd med övriga presidiet, vid behov, kalla ordförande och vice ordförande i den gemensamma nämnden. Även anställda i de samverkande kommunerna kan kallas för att lämna upplysning vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden, efter samråd med övriga presidiet, i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

26 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning, talartid och ordning vid sammanträdena (enligt fullmäktiges beslut 2019-12-11, § 128)

27 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har rätt till inlägg och yrkanden med en talartid på max tre (3) minuter.

Talartid för replik är max två (2) minuter och med anledning av vad den tidigare talaren har anfört. Repliken görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om replik framställs. Därefter talartid som vid inlägg och yrkanden.

Talartid för gruppföreträdare har, vid budget och bokslut och vid ärenden som ordföranden anser kräver det, fem (5) minuter för öppningsanförandet. Därefter talartid som vid inlägg och yrkanden.

Detsamma gäller när motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag överlämnas. Fem (5) minuters talartid för öppningsanförande vid överlämnade av förslag och frågor och detsamma när svar behandlas. Därefter talartid som vid inlägg och yrkanden.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ordet från talaren. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Om det uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

28 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden bekräftar genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt medger det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande överlämna det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 25 § första stycket KL)

29 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet om fullmäktige fattar beslutat med acklamation.

Omröstningar

(4 kap 25 § andra stycket, 5 kap 54-56 §§, 58 § KL)

30 §

Omröstningarna genomförs så att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan. Ordföranden biträds av 1:e vice ordförande i presidiet. Ordföranden avger alltid sin röst sist.

När omröstningar genomförs vid val biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Sedan omröstningen har avslutats bekräftar ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

31 §

På valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska det stå så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

- 1 om det står namn på någon som inte är valbar,
- 2 om det står fler eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- 3 om det står ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Ovanstående gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner (5 kap 22 § punkt 2 KL)

32 §

En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Motionen väcks genom att den lämnas till kansliavdelningen eller lämnas vid ett sammanträde med kommunfullmäktige.

En ersättare får lämna en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år, vid kommunfullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och december redovisa de motioner där beredningen inte slutförts.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta och vad som kommit fram vid beredningen redovisas för fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva motionen från vidare handläggning.

Medborgarförslag (5 kap 22 § punkt 5 KL, andra stycket)

33 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige genom medborgarförslag. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer. Namnförtydligande, adress och telefonnummer ska anges.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde.

Medborgarförslag lämnas in antingen till kansliavdelningen eller direkt till fullmäktiges presidium på fullmäktiges sammanträde.

Fullmäktige kan i vissa fall överlåta till kommunstyrelsen att besluta i ärendet.

Förslagsställaren ska i så fall underrättas om att den fortsatta handläggningen av ärendet sker i kommunstyrelsen.

Om fullmäktige har överlåtit ärendet till kommunstyrelsen gäller inte följande bestämmelser som avser handläggning i fullmäktige.

Medborgarförslag bör beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas ska förslagsställaren underrättas.

Den som har väckt medborgarförslag ska ha rätt att yttra sig i fullmäktige men inte delta i överläggningen när förslaget behandlas.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år, vid kommunfullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och december, redovisa de medborgarförslag där beredningen inte slutförts.

Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta och vad som kommit fram vid beredningen redovisas för fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskriva medborgarförslaget från vidare handläggning.

Företagens initiativrätt (3 kap 11 § KL)

34 §

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ KL får väcka sådana ärenden i fullmäktige som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige tar ställning till.

Interpellationer (5 kap 59-63 §§ KL)

35 §

En interpellation ska avse ämnen som hör till fullmäktiges, nämnds eller fullmäktigeberednings handläggning. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild. Interpellationer ska ha ett bestämt innehåll och vara försedda med motivering. De bör ställas endast i angelägenheter av större intresse för kommunen.

En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot. Flera ledamöter får inte gemensamt lämna en interpellation.

Interpellationer som lämnas till kansliavdelningen senast sju dagar före utskick tas med i kallelsen till sammanträdet och bör besvaras. Interpellationer som lämnas senare tas med i handlingarna till nästkommande sammanträde.

En ersättare får lämna en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. Interpellationen tas då med till nästkommande sammanträde enligt ovanstående stycke.

En interpellation bör, om den inte besvaras enligt ovanstående, besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen ska få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Den nämndordförande som fått en interpellation får överlåta interpellationen att besvaras av ordförande i direktionen i ett kommunalförbund där kommunen är medlem om han eller hon, tack vare sitt uppdrag, har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

När en interpellation besvaras får samtliga tjänstgörande ledamöter delta i överläggningen.

En interpellation får besvaras även om färre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Frågor (5 kap 64 § KL)

36 §

En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska lämnas till kansliavdelningen senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 34 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts, dock senast vid påföljande sammanträde.

När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om färre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning av ärendena (5 kap 26-28 §§ KL)

37 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från kommunstyrelsen

38 §

Fullmäktige beslutar om omfattning och formerna för kommunstyrelsens återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat.

Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

39 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Beredning av revisorernas budget

41 §

Presidiet bereder revisorernas budget.

Valberedning

41 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljs en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen ska bestå av fullmäktiges presidium.

Bland ledamöterna i presidiet väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla. Dock inte valen av fullmäktiges presidium eller valberedning. Valberedningen ska inte heller lägga fram förslag när det gäller fyllnadsval utom fyllnadsval av ordföranden.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

42 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter. Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 27 § KL)

43 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering och publicering

44 §

Utdrag ur protokollet ska skickas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunens revisorer ska dock alltid få hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn om inte fullmäktige beslutar annat.

45 §

Tillkännagivandet av justering av fullmäktiges protokoll ska göras enligt kraven i 8 kap 12 § KL. Dessutom ska hela protokollet publiceras på kommunens digitala anslagstavla om det inte finns hinder på grund av lag och annan författning.

Allmänhetens frågestund

46 §

Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor i fullmäktige vid de sammanträden som fullmäktiges presidium bestämmer.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma.

Allmänhetens frågestund hålls innan fullmäktige behandlar det ärendet där frågor från allmänheten får förekomma. Under frågestunden får inte någon överläggning förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med övriga presidiet hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar.

FULLMÄKTIGEBEREDNINGAR (3 kap 2 § KL)

Fasta beredningar

Fullmäktige beslutade 2018-12-12, § 120, att inte tillsätta fasta beredningar i avvaktan på utredning av politiska organisationen.

Tillfälliga beredningar

47 §

Kommunfullmäktige kan tillsätta tillfälliga beredningar för särskilt avgränsade framtidsfrågor. Uppdragen ska vara tydligt formulerade och tidsangivna.

Tillfälliga beredningar ska bestå av en ledamot från varje parti som har representation i fullmäktige. Ordförande och vice ordförande utses av fullmäktige.

48 §

För fullmäktigeberedningar ska det i tillämpliga delar gälla vad som står i kommunallagen om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

Beredningarna har ingen självständig beslutanderätt. De är endast ett beredningsorgan till fullmäktige. Kommunstyrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig.